

Francuski i srpski: sličnosti i razlike drugo je delo ovog autora i predstavlja prirodni nastavak njegovih istraživanja objavljenih u doktorskoj tezi *Francuska književnost u srpskim prevodima (1775-1843)*. Zamišljena je kao naučni pristup teoriji i tehnici prevodenja.

U skladu sa poznatom istinom da nije moguće dobro prevoditi niti sa stranog jezika ni na neki od stranih jezika ako prevodilac ne vlada u potpunosti svojim maternjim jezikom, u prvom delu prvog poglavlja govori se o prostoj i složenoj rečenici i o njihovim delovima, a u drugom delu toga poglavlja o sintaksi tri ključna vremena (sadašnjem, prošlom i budućem vremenu indikativa). U drugom poglavlju iscrpno i argumentovano raspravlja se o istoriji prevodenja od prvih pisanih prevoda do kraja XIX veka (u Evropi i kod Srba). U trećem poglavlju čine se nekolike opaske na prevodenje, a u četvrtom, najdužem, poglavlju govori se o prevodenju kao o nauci, što i jeste cilj ove knjige dr Nenada Krstića. U poslednjem, petom poglavlju, reč je o književnom prevodenju, dok se u Dodatku daju primeri prevoda sa francuskog na srpski jezik određenih književnih tekstova različitih prevodilaca, sa teorijskim i stručnim komentarima prevoda. Knjiga se završava iscrpnom bibliografijom iz pomenute oblasti teorije i tehnike prevodenja.

Autor je sebi postavio za cilj da pokuša da pokaže na koji način kontrastivne studije predstavljaju jedan od pokretača razvitka teorije prevodenja. Stoga je odlučio da prvo odredi sličnosti i razlike u rečenicama u francuskom i u srpskom jeziku, jer nije moguće razrešiti probleme prevodenja bez kontrastivne analize različitih tipova rečenica u oba jezika. Posebno je korisno što on insistira na razlikovanju pojmova istog imena, ali različitog značenja u ova dva jezika. Naime, u srpskom se opisni pridev koji stoji ispred imenice naziva *atributom*, a u francuskom se takav pridev zove *epitet*. Isto tako, u francuskom se glagol koji vezuje atribut za podmet u rečenici zove *kopula*, dok u srpskom jeziku *kopula* vezuje predikat za subjekat.

Valja, takođe, istaknuti da dr Nenad Krstić ilustruje gramatičke primere rečenicama odabranim iz književnih tekstova iz pera najznačajnijih pisaca francuske književnosti iz različitih vekova, kao što su Lafonten, Larošfuko, Fenelon, Marmontel, Volter, Balzak, što ide u prilog tezi da je vrsnom prevodiocu neophodno poznavanje gramatike, koja mu služi kao oruđe da dođe do cilja, odnosno do što vernijeg prevoda. S druge strane, gramatička pravila lakše se pamte i bolje primenjuju ako se

vežu za primere uzete iz delâ vrsnih stilista i majstora lepe reči.

U knjizi se daju i primeri odgovarajućih književnih prevoda sa francuskog na srpski jezik, na odlomcima iz Stendalovog *Crvenog i crnog* i Prustovih odlomaka iz *Potrage za izgubljenim vremenom*. Potom sledi primer odgovarajućeg prevoda sa srpskog na francuski, na primeru odlomka iz *Anikinih vremena* Ive Andrića, a onda primeri slobodnog književnog prevoda sa francuskog na srpski (Labrijerovog teksta) i prevoda sa srpskog na francuski, na primeru Crnjanskih *Seoba*.

Knjiga se završava iscrpnom bibliografijom iz oblasti teorije i tehnike prevodenja i indeksom imena, koji dobro pokazuje sa kakvom ozbiljnošću i sistematičnošću je autor prišao razrešenju problematike kojom se bavi u svojoj knjizi.

U Novom Sadu, 2001.

prof. dr Ljiljana Matić